

Curtea Supremă de Justiție

Î N C H E I E R E

06 iulie 2020

mun. Chișinău

Judecătorul

Victor Boico

examinând cererea de recuzare înaintată Procurorului General al Republicii Moldova, Stoianoglo Alexandr, de către

Statnîi Roman, procuror al Procuraturii Anticorupție, învinuit în cauza penală nr. xxx,

A C O N S T A T A T:

1. Procurorul Procuraturii Anticorupție, **Statnîi Roman**, în calitate de învinuit, la 02 iulie 2020, în conformitate cu art. 33, 54 Cod de procedură penală, a înaintat o cerere, prin care a solicitat recuzarea Procurorului General al Republicii Moldova, Stoianoglo Alexandr, întrucât există circumstanțe ce pun la îndoială rezonabilă imparțialitatea acestuia în cauza penală nr. 2020920013.

Cererea de recuzare a parvenit spre examinare la Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova la 02 iulie 2020.

1.1. În argumentarea cererii, învinuitul **Statnîi Roman**, a menționat că, prin ordonanța Procurorului General din 27.02.2020, urmărirea penală în cauza penală nr.x a fost începută în temeiul bănuielii privind săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. xxxxx din Codul penal.

Prin ordonanța procurorului din 25.03.2020, a fost recunoscut în calitate de bănuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. xxxxx din Codul penal;

La 18.05.2020 i-a fost adusă la cunoștință ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuit.

La 19.05.2020 a fost pus sub învinuire fiindu-i incriminat comiterea infracțiunilor prevăzute de art.xx din Codul penal.

Consideră acțiunea Procurorului General în cadrul acestei cauze penale inadmisibilă ori există circumstanțe, în conformitate cu prevederile art.33 și 54 din Codul de procedură penală, ce pun la îndoială rezonabilă imparțialitate a s-a invocând următoarele:

La 09.12.2019 Procurorul General a semnat Dispoziția nr, 75/33 prin care a dispus supunerea controlului activității Procuraturii Anticorupție 01.01.2016-20.12.2019. Ulterior, Procurorul General Stoianoglo Alexandr a ieșit în spațiul media și a insinuat precum că în cadrul controlului desfășurat la Procuratura Anticorupție ar fi fost depistate multiple încălcări grave și că activitatea Procuraturii Anticorupție în general și a procurorului

Şef al Procuraturii Anticorupție Viorel Morari în special ar fi una ne satisfăcătoare.

La 16.12.2019, în cadrul emisiunii Politica cu Natalia Morari, la postul de televiziune TV 8, la care a participat Procurorul General Stoianoglo Alexandr, ultimul a insinuat precum că procurorul care a instrumentat cauza penală care viza agentul economic care deține marca Comercială „VENTO” la exercitarea urmăririi penale ar fi admis multiple încălcări ale legislației în vigoare.

Procurorul General a numit acțiunile procurorului de caz ca ilegale, iar deținerea a cinci învinuiți în stare de arest pe perioada urmăririi penale drept una contrară legii.

Consideră că, prin declarațiile respective, Procurorul General Stoianoglo Alexandr a admis încălcarea principiului prezumției nevinovăției, deoarece nu există nici o hotărâre prin care s-ar fi constatat ilegalitatea acțiunilor lui Roman Statnîi. Un asemenea comportament din partea Procurorului General contravine jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului: Popovici contra Moldovei; Allenet de Ribemont contra Franței.

De asemenea a invocat că, alegațiile Procurorului General contravin situației de fapt, or acestea au fost lansate fără a lua în calcul, că acțiunile procurorului de caz, au fost supuse verificării de către instanța de judecată prin decizii definitive ale Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău. Demersurile privind prelungirea termenului de menținere în stare de arest a inculpatului Borș Igor, începând cu luna a șasea, ar fi fost încuviințate în scris până a fi depuse de către procuror în instanță, de către Procurorul General din acea perioadă Eduard Harunjen, cât și de unul din adjuncții săi Mircea Roșioru care și la moment deține funcția de Procuror General - adjunct (acțiuni reglementate la art. 186 alin.10¹ din Codul de Procedură penală).

Mai relatează că, Inspekția procurorilor a Procuraturii Generale acționând conform prevederilor Regulamentului cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspekției procurorilor, a efectuat un control, aferent acțiunilor subsemnatului la exercitarea urmăririi penale în cauza penală în care era vizat agentul economic deținător al mărcii Comerciale "VENTO, unde la 11.09.2019 a dispus, în lipsa temeiului de tragere la răspundere disciplinară a procurorului în Procuratura Anticorupție, Statnîi Roman, procedura disciplinară în privința numitului de încetat. Despre decizia adoptată de informat părțile interesate. Copia deciziei de remis Procurorului General.

Consideră că, Procurorul General în cadrul emisiunii a operat cu percepții sau informații denaturate, unilateral prezentate de subiecți interesați. Or, cauza penală despre care acesta a povestit la moment discursului se afla în instanța de judecată și acesta nu a avut acces la materialele acesteia și nici de la procuror de caz nu s-a solicitat careva explicații sau prezentare de acte.

A mai relatat că, Procurorul General Stoianoglo Alexandr în cadrul emisiunii Politica cu Natalia Morari, difuzată la TV8, a făcut referire la mai multe declarații care nu corespund realității, acestea fiind defăimătoare. Or, nu au fost prezentate careva probe care ar demonstra că cele declarate corespund adevărului, iar maniera în care au fost afirmate declarațiile false și defăimătoare nu a fost una onestă și echilibrată.

Reieșind din maniera în care a fost susținută emisiunea, prezentarea unor informații ca fapte veridice, expunerea arbitrară a informației, utilizarea sintagmelor univoce care nu lasă loc de interpretare, acuzarea directă în săvârșirea unor infracțiuni și existența veridică a probelor în acest sens, și nu doar o bănuială rezonabilă în acest sens, nu permite a încadra informația contestată în excepțiile legale prevăzute de art. 6 alin. (2) și art. 9 din Legea privind libertatea de exprimare.

A mai invocat că în altă situație, la 04.02.2020 în sediul Procuraturii Generale începând cu ora 14:00 a avut loc ședința de totalizare a activității Procuraturii Anticorupție unde la finalul ședinței Procurorul General a dat citire pe o foiță de notițe numele a cinci procurori, cerându-le să plece benevol din sistem altfel o să fie "mai rău". Printre cei vizați s-a regăsit și familia sa. Personal nu a participat la ședința de totalizare, însă mesajul Procurorului General i-a fost transmis de colegii care au participat. Fiind întrebat de jurnaliști aferent solicitării sale ca unui procuror din cadrul Procuraturii Anticorupție să plece din sistem benevol, Procurorul General Stoianoglo Alexandr a confirmat solicitarea menționând precum că "nu are de ales".

Potrivit textului publicației media Procurorul General a menționat că „Procuratura este plină de zvonuri despre cine, pe cine și când va concedia. Precizez. Eu nu am dreptul să concediez procurori. Demisia poate fi sau de bună voie, sau ca urinare a unor proceduri disciplinare, care durează ani în șir”. Tot el a subliniat că nu are încredere în acești procurori, dar totuși nu dorește ca ei „să meargă ani la rând prin instanțele de judecată” și, în legătură cu aceasta, le-a propus să demisioneze de bună voie. „Ca procuror general, eu doar am spus aceasta. Eu nu am impus pe nimeni, dar am propus [să demisioneze] de bună voie împotriva unora dintre ei vor fi

deschise dosare penale și eu oricum voi suspenda atribuțiile lor”, a menționat Stoianoglo. Răspunzând la întrebarea reporterului dacă este vreo legătură dintre cerința de demisie a acestor procurori și dosarele pe care ei le gestionează, Stoianoglo a îndemnat „să fie prezentat măcar un dosar penal de rezonanță pe care ei l-au dus la bun sfârșit”. „Ei pot doar să povestească, cum ani în șir au ținut oameni în arest. De la nimeni dintre ei nu am văzut fapte eroice”, a spus el. Comentând cerința pe care a înaintat-o procurorilor de a înceta să comunice cu misiunile diplomatice, Stoianoglo a menționat că „ei au ales un asemenea mijloc de apărare”. Procurorii „se adresează către organizațiile internaționale și spun că sunt persecutați”. „Noi nu suntem o organizație obștească. Doar procuratura generală este împuternicită să mențină relații cu misiunile diplomatice și organizațiile internaționale, prin intermediul structurilor specializate”, a spus procurorul general. El a subliniat că toate acestea sunt pentru el „un pas deosebit de dificil, pentru că este vorba despre vieți omenești, despre familiile acestor persoane”, „însă eu nu am de ales”, a concluzionat el.

La 07.02.2020 începând cu ora 15:00, a participat la o întrevedere cu Procurorul General, Alexandr Stoianoglo, în cadrul căreia i-au fost aduse mai multe învinuiri nefondate, fiind lansate amenințări cu pornirea procedurilor disciplinare și chiar a cauzelor penale, solicitându-i depunerea cererilor de demisie „benevolă”. Ca rezultat, fiind impus la 10.02.2020 a depus cerere de eliberare din organele procuraturii.

A menționat că până la emiterea ordinului Procurorului General nr.237-p din 11.02.2020 de demisie, careva proceduri disciplinare sau cauze penale în privința subsemnatului nu au fost inițiate. Ulterior în cadrul cu interviul acordat publicației periodice ”ZDG”, publicate de site-ul publicației la 21.02.2020 ora 05:44.

Procurorul General Alexandr Stoianoglo la întrebarea jurnalistului Victor Moșneaga, a menționat că: ”Rurac a plecat din proprie inițiativă, fără a aștepta rezultatele controlului. Restul au fost concediați după ce le-am cerut demisia, pentru că au încălcat grav, pe parcursul ultimilor ani, drepturile și libertățile oamenilor, au ținut mulți oameni în stare de arest, ilegal, fără temeiuri legale. În afară de asta, nu am încredere în aceste oameni”. La întrebarea jurnalistului Victor Moșneaga, Procurorul General a mai menționat că, declarațiile sale se bazează pe probe, iar în privința procurorilor care au plecat au fost pornite proceduri disciplinare pentru încălcări grave și nu exclude că, în cazul unora vor fi deschise și dosare penale.

A afirmat că, informația relatată de Procurorul General Stoianoglo Alexandr îl vizează direct, or, în discursul susținut, este vociferată funcția pe care o deținea, iar print-un simplu exercițiu de căutare în motoarele de căutare (Google, Yandex etc) fiind introdusă sintagma "Sternioală procuror" sunt constatate mai multe surse media care-l vizează.

Consideră că, în urma afirmațiilor oficialului, se poate identifica, fără careva dificultate, procurorul de caz, despre care Stoianoglo Alexandr, în discurs a menționat că a acționat ilegal, cu încălcarea legislației în vigoare, fiind constatate încălcări grave în activitatea acestuia. Reieșind din maniera în care a fost susținută emisiunea, prezentarea unor informații ca fapte veridice, expunerea arbitrară a informației, utilizarea sintagmelor univoce care nu lasă loc de interpretare, acuzarea directă în săvârșirea unor infracțiuni și existența veridică a probelor în acest sens, și nu doar o bănuială rezonabilă în acest sens, nu permite a încadra informația contestată în excepțiile legale prevăzute de art. 6 alin. (2) și art. 9 din Legea privind libertatea de exprimare.

Toate afirmațiile arătate mai sus, au generat neîncrederea aferent calificării subsemnatului. Or, informațiile difuzate în mijlocele media au generat dificultăți la valorificarea dreptului la muncă a reclamantului.

De asemenea a indicat, că la 11.02.2020 a formulat și depus în adresa Comisiei de licențiere a Uniunii Avocaților, o cerere înregistrată în cancelarie cu nr.287./2020 prin care, în conformitate cu ordinea prevăzută la art. 10 alin.(2) și (3), art.21 alin.(1) lit. b), f) și alin.(3) lit. a) și b) și art.22 din Legea nr.1260-XV cu privire la avocatură din 19.07.2002 cu modificările introduse prin Legea nr.215-XVI din 13.07.2006, în vigoare 11.08.2006 și Legea nr.102 din 28.05.2010, în vigoare din 03.08.2010, a solicitat recepționarea actelor necesare pentru eliberarea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat, conform anexei, care justifică întrunirea cerințelor legale pentru exercitarea profesiei de avocat, prevăzute la art. 10 din Legea nr.1260-XV cu privire la avocatură.

În scopul respectării prevederilor legale, prin cererea suplimentară din data 17.02.2020 înregistrată în cancelaria uniunii nr.337/'2020 a suplinit pachetul de documente cu acte confirmative care ar demonstra reputația ireproșabilă a subsemnatului pe parcursul activității în calitate de procuror;

Actele care au fost anexate, conțin date și informații aferent personalității subsemnatului, precum și comportamentul acestuia pe parcursul anilor de activitate în calitate de procuror și motivele care au stat la baza concedierii. La 19.02.2020 în adresa Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a parvenit răspunsul formulat de Consiliul Superior al

Procurorilor, la interpelarea uniunii nr.1-016/20 din 12.02.2020. La 20.02.2020 ora 08:30 în adresa Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a parvenit răspunsul formulat de Procuratura Generală, la interpelarea uniunii nr.1-016/20 dm 12.02.2020.

Ulterior, la 20.02.2020 ora 14:46 prin intermediul telefonului mobil a fost informat de secretarul Comisiei de licențiere, doamna Victoria, precum că examinarea dosarului său nu a fost inclusă în ordinea de zi a Comisie din data de 21.02.2020, pentru că președintele comisiei a dispus interpelarea suplimentară a Inspecției Procurorilor și a Colegiului Disciplinar în vederea informării Uniunii dacă în privința subsemnatului nu sunt inițiate careva proceduri disciplinare. Au fost formulate două interpelări în adresa D-lui Victor Ababii, Inspector șef al Inspecției Procurorilor și în adresa dlui Vladislav Guțan Președintele Colegiului de etică și disciplină. Prin informația oferită de inspecția procurorilor și Colegiul de disciplină și etică a procurorilor se confirmă, că pe parcursul activității și până în luna februarie 2020 Statnîi Roman nu a fost sancționat disciplinar, dar a fost stimulat de mai multe ori pentru serviciu impecabil.

În scopul obținerii informației aferent faptului dacă în privința reclamantului erau inițiate, la acel moment, careva proceduri disciplinare sau dacă existau careva sancțiuni disciplinare nestinse, precum și dacă, la acel moment existau careva investigații aferent cărorva pretinse încălcări identificate în urma controalelor desfășurate la Procuratura Anticorupție în perioada decembrie 2019 - februarie 2020, am formulat la 24.02.2020 în adresa Inspecției Procurorilor și a Consiliului Superior al Procurorilor două cereri prin care a solicitat furnizarea informațiilor menționate.

Potrivit răspunsului semnat de Președintele Consiliului Superior al Procurorilor Angela Motuzoc nr.5-06d/20-434 din 25.02.2020 în privința subsemnatului nu există sesizări înregistrate și/sau remise Inspecției Procurorilor și nici proceduri disciplinare pendinte la Colegiul de disciplină și etică din cadrul Consiliului Superior al Procurorilor.

Potrivit răspunsului semnat de Nicolae Tricolici, Inspector din cadrul Inspecției Procurorilor nr.35-31/15-173 din 25.02.2020 a fost informat despre faptul că în privința subsemnatului, la moment nu sunt inițiate careva proceduri disciplinare și nici careva sancțiuni disciplinare în perioada de activitate nu a avut.

În argumentarea cererii de recuzare, mai menționează că, la 26.05.2020, în emisiunea „O nas” de la Jurnal TV, Procurorul General Stoianoglo Alexandr și-a permis să facă declarații, ce aduc atingere gravă onoarei și demnității sale de procuror. Astfel, Procurorul General a declarat

că, Statnii Roman se află în arest pentru ceea ce a făcut, încălcând principiul prezumției nevinovăției, în continuare, tot el a declarat că Roman Statnii, prin înțelegere prealabilă cu alte persoane, a organizat prezența în izolatorul de urmărire penală al CNA a notarului pentru înstrăinarea bunurilor de către Keyman Evgheny.

Declară că, aceste declarații sunt false și nu corespund adevărului, fapt demonstrat de materialele anexate și prezentate de procuror în instanța de judecată și părții apărării. Astfel, au fost prezentate copiile contractelor de vânzare-cumpărare a bunurilor imobile din 28.05.2018 și 17.07.2018, încheiate în Federația Rusă or. Krasnodat, de către Kheyman Susana în baza procurii din 08.10.2016.

Consideră că, alegațiile Procurorului General Alexandr Stoianoglo contravin art.6 alin.(2) CEDO care indică că „ orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până de vinovăția sa va fi legal stabilită”(cauza Minelli v. Switzerland din 25.03.1983§37) această prezumție „impune inter alia că la exercitarea atribuțiilor lor, funcționarii instanțelor de judecată nu trebuie să pornească de la ideea preconcepută că acuzatul a comis infracțiunea de care a fost acuzat, sarcina probațiunii îi aparține procurorului și orice dubiu trebuie interpretat în favoarea acuzatului ” (cauza Holomiov v. RM din 07.11.2006 §99) De asemenea prezumția nevinovăției se referă atât la judecători cit și la toți ceilalți funcționari publici.. ”.

A mai indicat că alegațiile lui. Stoianoglo Alexandr au declanșat percepții false despre faptul că reclamantul ar fi admis acțiuni ilegale.

Consideră că, Stoianoglo Alexandr, acționând în calitate de Procuror General, de mai multe ori și-a expus opinia în public (mass-media) asupra vinovăției sale, afirmații, care în cumul cu cele menționate mai sus, generează temeiurile pentru recuzarea Procurorului General, prin prisma art.54 alin.(1) în coroborare cu art.33 alin.(2) pct.5) din Codul de procedură penală.

2. Examinând argumentele invocate în cererea de recuzare înaintată Procurorului General, consider că, aceasta urmează a fi respinsă, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit art. 54 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, procurorul nu poate participa la desfășurarea procesului în cauza penală dacă există cel puțin una din circumstanțele indicate în art. 33, care se aplică în mod corespunzător.

În conformitate cu prevederile art. 54 alin. (5) Cod de procedură penală, recuzarea procurorului se soluționează în cursul urmăririi penale -

de către procurorul ierarhic superior, iar în privința Procurorului General - de către un judecător al Curții Supreme de Justiție.

Prin urmare, reieșind din această normă procesual penală rezultă că, procurorul poate fi recuzat dacă participă sau conduce personal urmărirea penale în condițiile legi.

Cererea de recuzare a Procurorului General, pentru abordarea procesual justificată și contestarea legal argumentată a imparțialității ultimului, precum și afirmațiile acestuia din conținutul cererii, nu sunt însoțite și susținute prin dovezi, care a-r reda rolul și/sau statutul procesual al Procurorului General în cauza penală, sau a-r reflecta în special acțiunile întreprinse de către Procurorului General Stoianoglo Alexandr în cadrul procesului penal vizat.

Autorul cererii de recuzare nu a indicat căror norme de drept procesual penal, în raport cu cauza penală în care este învinuit, contravin acțiunile Procurorului General Stoianoglo Alexandr.

Circumstanțele expuse relevă că, suspiciunea de imparțialitate rezonabilă a Procurorului General nu este argumentată de drept, astfel, fiind una neîntemeiată.

3. În conformitate cu prevederile art. 54 alin. (1) pct. 1), (5), (6) Cod de procedură penală, instanța,

D I S P U N E:

Respinge cererea de recuzare înaintată la 02 iulie 2020, de către Statnîi Roman, învinuit în cauza penală nr. x, Procurorului General al Republicii Moldova Stoianoglo Alexandr, ca fiind neîntemeiată.

Încheierea nu este susceptibilă de a fi atacată.

Judecătorul

Boico Victor